

# 100 iškiliausių Lietuvos žmonių sąrašas

**Lietuvos mokslų akademijos narių ir Mokslo ir enciklopedijų leidybos instituto sudarytas 100 iškiliausių Lietuvos žmonių sąrašas** (iš Mokslo ir enciklopedijų leidybos instituto redaktorių pateiktų beveik 400 kandidatų)

1. ALGIRDAS, LDK didysis kunigaikštis, beveik 2 kartus padidinęs LDK teritoriją
2. AVIŽONIS Petras, gydytojas, vienas lietuvių oftalmologijos pradininkų, visuomenės veikėjas
3. BALČIKONIS Juozas, kalbininkas, Lietuvos MA tikt. narys
4. BARANAUSKAS Antanas, vyskupas, poetas, poemos „Anykščių šilelis“ autorius
5. BARBORA RADVILAITĖ, LDK didžioji kunigaikštienė, Lenkijos karalienė
6. BARŠAUSKAS Kazimieras, fizikas, pirmasis KPI rektorius
7. BASANAVIČIUS Jonas, lietuvių tautinio judėjimo veikėjas ir ideologas, Vasario 16 Akto signataras
8. BIELINIS Jurgis, žymiausias knygnešys
9. BIRŽIŠKA Mykolas, visuomenės veikėjas, literatūros istorikas, Lietuvos MA tikrasis narys
10. BRAZDŽIONIS Bernardas, vienas žymiausių 20 a. lietuvių poetų, lietuvių laisvės šauklys
11. BRAZDŽIŪNAS Povilas, daugelio fizikos šakų pradininkas Lietuvoje, Lietuvos MA tikrasis narys
12. BRETKŪNAS Jonas (1536–1602), evangelikų liuteronų kunigas, lietuviškos raštijos kūrėjas
13. BŪGA Kazimieras, kalbininkas, baltistikos mokslo kūrėjas
14. CHODKEVIČIUS Jonas Karolis, LDK valstybės, karo ir kultūros veikėjas, vienas žymiausių 17 a. pradžios Europos karvedžių
15. ČEPINSKIS Vincas, fizikas, chemikas, fizikos ir fizikinės chemijos pradininkas Lietuvoje, VDU rektorius
16. ČIURLIONIS Mikalojus Konstantinas, dailininkas, muzikas, kurio kūryba žinoma pasaulyje
17. DARIUS Steponas, lakūnas, perskridęs Atlantą, Lietuvos sporto organizatorius
18. DAUKANTAS Simonas, istorikas, lietuvių tautinio atgimimo žadintojas
19. DAUKŠA Mikalojus (tarp 1527 ir 1538–1613), vienas lietuvių raštijos kūrėjų, gimtosios kalbos aukštintojas
20. DOMEIKA Ignas, pasaulinio garso mineralogas, geologas, Čilės mokslo ir švietimo organizatorius
21. DONELAITIS Kristijonas, grožinės lietuvių literatūros pradininkas, poemos „Metai“ autorius

22. GEDIMINAS, LDK didysis kunigaikštis, žymiausias 14 a. I pusės Lietuvos politikas ir diplomatas
23. GIEDRAITIS Merkelis (1536–1609), vyskupas, LDK savarankiškumo gynėjas, lietuvių raštijos skatintojas
24. GIMBUTIENĖ Marija Birutė, pasaulinio garso archeologė, archeomitologijos pradininkė
25. GIRĖNAS Stasys, lakūnas, su Steponu Dariumi perskridęs Atlantą
26. GOŠTAUTAS Albertas, LDK valstybės ir karo veikėjas, LDK savarankiškumo gynėjas, kurį laiką jos faktinis valdytojas
27. GRAIČIŪNAS Vytautas Andrius, inžinierius, matematikas, vadybos teoretikas
28. GREIMAS Algiras Julius, lingvistas, vienas žymiausių pasaulio semiotikų – Paryžiaus semiotikos mokyklos kūrėjas
29. GRYBAS Vincas, vienas žymiausių 20 a. I pusės skulptorių
30. GRINIUS Kazys, Lietuvos prezidentas
31. GROTHUSAS Teodoras, pasaulinio garso fizikochemikas
32. GUCEVIČIUS Laurynas (Stuoka-Gucevičius), žymiausias brandžiojo klasicizmo architektas
33. GUDAITIS Antanas, vienas žymiausių Lietuvos tapytojų
34. GUSTAITIS Antanas, aviacijos inžinierius, lėktuvų konstruktorius, brigados generolas
35. IVANAUSKAS Tadas, gamtininkas zoologas, Lietuvos MA tikrasis narys
36. IVINSKIS Laurynas, švietėjas, lietuviškų kalendorių leidėjas
37. JABLONSKIS Jonas, kalbininkas, lietuvių bendrinės kalbos tėvas
38. JANKUS Martynas, aušrininkas, Mažosios Lietuvos patriarchas
39. JOGAILA, LDK didysis kunigaikštis, Lenkijos karalius
40. JONYNAS Vytautas Kazimieras, vienas žymiausių Lietuvos grafikų, skulptorių, vitražistų
41. JUCYS Adolfas, fizikas, daugiaelektroninių atomų teorijos kūrėjas, Lietuvos MA tikrasis narys
42. JURGUTIS Vladas, politikas, ekonomistas, lietuvių finansų mokslo pradininkas, Lietuvos MA tikrasis narys
43. JUŠKA Antanas (1819–1890), kunigas, tautosakininkas, leksikografas
44. KALANTA Romas, antisovietinio pasipriešinimo dalyvis, susideginęs protestuodamas prieš SSRS okupaciją
45. KAZIMIERAS, šventasis
46. KAZIMIERAS Jogailaitis, LDK didysis kunigaikštis, Lenkijos karalius

47. KĘSTUTIS, LDK didysis kunigaikštis, vienas žymiausių 14 a. Lietuvos politikų, gynybos nuo Vokiečių ordino organizatorius
48. KOJELAVIČIUS-VIJŪKAS Albertas, kunigas, istorikas, filosofas, pirmosios spausdintos Lietuvos istorijos autorius, VU rektorius
49. KRASAUSKAS Stasys, vienas žymiausių Lietuvos grafikų
50. KRĖVĖ Vincas, rašytojas, visuomenės veikėjas, Lietuvos MA prezidentas
51. KRUPAVIČIUS Mykolas, kunigas, valstybės ir visuomenės veikėjas, 1922–40 žemės reformos pradininkas, po II pasaulinio karo – kovotojas dėl Lietuvos valstybingumo atkūrimo
52. KUDIRKA Vincas, lietuvių tautinio atgimimo veikėjas ir ideologas, Lietuvos himno autorius
53. KULVIETIS Abraomas (apie 1510–1545), kultūros veikėjas, lietuviškos raštijos vienas pradininkų
54. LUKŠA Juozas, Lietuvos partizanų vadas, pirmasis supažindinęs pasaulį su Lietuvos partizanų kova
55. MACEINA Antanas, vienas žymiausių 20 a. Lietuvos filosofų
56. MACKEVIČIUS Antanas, kunigas, vienas 1863–64 sukilimo vadų
57. MAIRONIS, kunigas, poetas, lietuvių literatūros klasikas
58. MATULAITIS Jurgis MIC, palaimintasis, lietuvių gynėjas
59. MATULIS Juozas, chemikas, Lietuvos elektrochemijos mokyklos kūrėjas, Lietuvos MA prezidentas
60. MAŽVYDAS Martynas, lietuvių raštijos pradininkas
61. MICKEVIČIUS Adomas, poetas romantikas, lietuviškos tematikos kūrinių autorius
62. MYKOLAITIS-PUTINAS Vincas, vienas žymiausių 20 a. lietuvių rašytojų, literatūros mokslininkas, Lietuvos MA tikrasis narys
63. MILAŠIUS Oskaras, lietuvių kilmės prancūzų rašytojas, lietuvių tautosakos vertėjas, diplomatas
64. MILOŠAS Česlavas, Nobelio premijos laureatas, Lietuvoje gimęs ir augęs lenkų rašytojas, lietuviškos tematikos knygų autorius
65. MILTINIS Juozas, vienas žymiausių Lietuvos režisierių, Panevėžio dramos teatro įkūrėjas ir vadovas
66. MINDAUGAS, Lietuvos karalius
67. NAUJALIS Juozas, kompozitorius, dirigentas, lietuvių muzikos patriarchas
68. NĖRIS Salomėja, ryškiausia 20 a. lietuvių neoromantizmo poetė
69. PETRAUSKAS Kipras, dainininkas, vienas profesionalaus lietuvių operos teatro kūrėjų, visuomenės veikėjas, sportininkas
70. PLATERYTĖ Emilija, 1830–31 sukilimo dalyvė, Lietuvos Žana d’Ark

71. RADVILA Juodasis Mikalojus, LDK politikas, jos savarankiškumo gynėjas, žymiausias reformacijos veikėjas
72. RAMANAUSKAS Adolfas, Lietuvos partizanų vadas
73. RĖZA Liudvikas Martynas, tautosakininkas, literatūros istorikas, Mažosios Lietuvos kultūros veikėjas
74. RÖMERIS Mykolas, teisininkas, visuomenės veikėjas, Lietuvos teritorinio vientisumo gynėjas
75. SAPIEGA Leonas, LDK valstybės veikėjas, jos savarankiškumo ir lietuviybės gynėjas
76. SARBIEVIJUS Motiejus (1595–1640), jėzuitas, žymiausias baroko epochos poetas, rašęs lotyniškai, VU profesorius
77. SEMENAVIČIUS (Simonavičius) Kazimieras, inžinierius konstruktorius, daugiapakopių raketų kūrėjas
78. SIMONAITYTĖ Ieva, rašytoja, įamžinusi Mažosios Lietuvos (lietuvininkų) gyvenimą
79. SIRVYDAS Konstantinas, jėzuitas, lietuviškos raštijos kūrėjas, leksikografas
80. SLADKEVIČIUS Vincentas, kardinolas
81. SMETONA Antanas, Lietuvos prezidentas
82. SMUGLEVIČIUS Pranciškus, žymiausias klasicizmo epochos lietuvių tapytojas
83. SRUOGA Balys, vienas žymiausių lietuvių rašytojų, literatūros ir teatro kritikų
84. STEPONAS BATORAS, LDK didysis kunigaikštis, Lenkijos karalius
85. STEPONAVIČIUS Julijonas, arkivyskupas, tikinčiųjų teisių gynėjas
86. STULGINSKIS Aleksandras, Lietuvos prezidentas
87. ŠALKAUSKIS Stasys, vienas žymiausių 20 a. lietuvių filosofų
88. ŠAPOKA Adolfas, istorikas, svarbiausio 20 a. I pusės istorijos veikalo „Lietuvos istorija“ autorius
89. TONKŪNAS Juozas, žymiausias Lietuvos agronomas pievininkas, švietimo ministras, Lietuvos MA narys korespondentas, stalininių represijų kalinys
90. VAIŽGANTAS, vienas žymiausių 20 a. pradžios lietuvių rašytojų, visuomenės veikėjas
91. VALANČIUS Motiejus, vienas žymiausių lietuvių grožinės literatūros pradininkų, vyskupas, lietuviybės gynėjas
92. VASILIAUSKAS Kazimieras, kunigas, tikinčiųjų teisių gynėjas, Vilniaus kunigų seminarijos rektorius
93. VYDŪNAS, vienas žymiausių Mažosios Lietuvos kultūros veikėjų, filosofas, rašytojas
94. VILEIŠIS Petras, inžinierius, visuomenės ir kultūros veikėjas, lietuviybės skatintojas
95. VILNIAUS GAONAS, Zalman Elijahu ben Šlomo, pasaulinio garso Talmudo žinovas

96. VYTAUTAS, LDK didysis kunigaikštis, kuriam valdant LDK įgijo didžiausią teritoriją ir galybę
97. ŽALAKEVIČIUS Vytautas, vienas žymiausių lietuvių kino režisierių
98. ŽEMAITĖ, rašytoja, visuomenės veikėja
99. ŽEMAITIS Jonas, Lietuvos partizanų vadas, suvienijęs lietuvių partizaninį judėjimą
100. ŽYGMANTAS AUGUSTAS, LDK didysis kunigaikštis, Lenkijos karalius

### **Kandidatai į šimtuką**

1. AISTIS Jonas (1904–1973), poetas, eseistas. Populiariausias 20 a. 4–5 d-  
mečio lietuvių poetas
2. BALSYS Eduardas (1919–84), vienas žymiausių lietuvių kompozitorių,  
pedagogas
3. BALTRUŠAITIS Jurgis (1873–1944), poetas, diplomatas
4. BILIŪNAS Jonas, rašytojas, visuomenės veikėjas
5. BIRŽIŠKA Vaclovas, visuomenės veikėjas, bibliografas, Lietuvos MA  
tikrasis narys
6. ČERSKIS Jonas (1845–1892), geologas, paleontologas, geografas, Sibiro  
tyrėjas
7. DAUGUVIETIS Borisas (1885–1949), vienas žymiausių lietuvių teatro  
veikėjų
8. GALAUNĖ Paulius (1890–1988), meno istorikas, grafikas, muziejininkas
9. GIEDRAITIS Juozapas (1754–1838), vyskupas, pirmasis Naujojo  
Testamento vertėjas
10. GOŠTAUTAS Jonas (m. 1458), LDK valstybės veikėjas, nuo 1440 faktinis  
jos valdytojas
11. GRUODIS Juozas (1884–1948), kompozitorius, dirigentas, pedagogas
12. JAUNIUS Kazimieras (1848–1908), kunigas, kalbininkas, lietuvių kalbos  
tarmių tyrėjas
13. JUZELIŪNAS Julius (1916–2001), kompozitorius, visuomenės veikėjas,  
habil. daktaras, Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio iniciatyvinės grupės narys
14. KARSAVINAS Levas (1882–1952), kultūros istorikas, filosofas, VU  
profesorius
15. KATILIUS Raimundas (1947–2000), vienas žymiausių lietuvių smuikininkų
16. KAZLAUSKAS Jonas (1930–1970), vienas žymiausių 20 a. balstistų, filol.  
daktaras
17. KLEINAS Danielius (1609–1666), evangelikų liuteronų kunigas, lietuvių  
raštinės kūrėjas
18. KOLUPAILA Steponas (1892–1964), hidrologas, Lietuvos MA tikrasis  
narys

19. KUDABA Česlovas, geografas, politikas, Kovo 11 Akto signataras
20. KURŠAITIS Fridrichas (1806–1884), evangelikų liuteronų kunigas, vienas žymiausių lietuvių kalbininkų
21. LAŠAS Vladas, gydytojas, fiziologas, alergologas, Lietuvos MA tikrasis narys
22. LELEVELIS Joachimasis (1786–1861), lenkų istorikas, numizmatas, visuomenės veikėjas, VU profesorius
23. NARBUTAS Teodoras (1784–1864), istorikas, pirmosios Lietuvos istorijos, atskirtos nuo Lenkijos istorijos, autorius
24. PEČKAUSKAITĖ Marija, Šatrijos Ragana (1877–1930), viena žymiausių 20 a. I pusės rašytojų
25. POČOBUTAS-ODLIANICKIS Martynas (1728–1810), pasaulinio garso astronomas, VU rektorius
26. PROTASEVIČIUS Valerijonas, vyskupas, išrūpinęs Stepono Batoro privilegiją VU
27. RADVILA Jonušas (1612–1655), LDK politikas ir karvedys
28. RADVILA Rudasis Mikalojus (1512–1584), LDK valst. ir kultūros veikėjas, karvedys
29. RAŠTIKIS Stasys (1896–1985), divizijos generolas, Lietuvos kariuomenės vadas
30. REINYS Mečislovas (1884–1953), arkivyskupas, filozofas, daktaras, kovotojas už tikėjimo laisvę
31. RUSTEMAS Jonas (1762–1835), tapytojas, VU profesorius, vienas žymiausių tapytojų portretistų
32. SIERAKAUSKAS Zigmantas (1826–1863), vienas 1863–64 sukilimo vadų
33. SKARGA Petras (1536–1612), jėzuitas, pirmasis VU rektorius
34. SKORINA Pranciškus (1486–1541 ar 1551), baltarusių spaustuvininkas, knygų spausdinimo pradininkas Lietuvoje
35. STATULEVIČIUS Vytautas (1929–2003), matematikas, Lietuvos MA tikrasis narys
36. SVIRSKIS Vincas (1835–1916), žymiausias tautodailininkas skulptorius
37. ŠIMKUS Stasys (1887–1943), vienas žymiausių lietuvių kompozitorių, dirigentų
38. ŠIMONIS Kazys (1887–1978), dailininkas, vienas žymiausių 20 a. lietuvių tapytojų
39. ŠIVICKIS Pranciškus (1882–1968), zoologas, Lietuvos MA tikrasis narys
40. TIŠKEVIČIUS Eustachijus (1814–73), žymiausias 19 a. lietuvių archeologas, muziejininkas
41. TRAJDENIS (m. 1281), Lietuvos didysis kunigaikštis
42. TŪBELIS Juozas (1882–1939), Lietuvos valstybės veikėjas, ministras pirmininkas
43. URBŠYS Juozas (1896–1992), valst. veikėjas, diplomatas, vertėjas
44. VĖLIUS Norbertas (1938–1997), tautosakininkas, filol. daktaras
45. VIENUOLIS-ŽUKAUSKAS Antanas, vienas žymiausių lietuvių rašytojų, visuomenės veikėjas
46. VYTENIS (m. ~1315), Lietuvos didysis kunigaikštis
47. VOLDEMARAS Augustinas (1883–1942), Lietuvos pirmasis ministras pirmininkas
48. ZIGMANTAS VAZA (1566–1632), Lietuvos didysis kunigaikštis, Lenkijos ir Švedijos karalius

49. ŽEMAITIS Zigmās (1884–1969), matematikas, visuomenės veikėjas, VU rektorius
50. ŽYGIMANTAS SENASIS (1467–1548), Lietuvos didysis kunigaikštis, Lenkijos karalius